

REMISSVAR

2024-10-25

Dnr: BO 2024-0255

Statens institutionsstyrelse
Charlotte.Lonnheim@stat-inst.se

Remiss av utkast till ändring i Statens institutionsstyrelses föreskrifter (SiSUVFS 2024:1) om anvisning av plats för unga och placering av dömda på särskilda ungdomshem och om vissa befogenheter på sådana hem

(dnr 1.1.3-7446-2024)

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter.

Barnombudsmannen har inte några synpunkter på de tillägg som föreslås till föreskrifterna.

Barnombudsmannen vill dock hänvisa till synpunkterna som lämnades i svaret på remissen¹ av promemorian Avskildhet vid dygnsvilan, Ds 2024:7, och understryka det angelägna i att tillämpningen av befogenheterna sker på ett sätt som tillgodoser barns rättigheter. Det är viktigt att de medskick som Barnombudsmannen – och andra remissinstanser – lämnat rörande tillämpningen av befogenheterna faktiskt fångas upp och beaktas av Statens institutionsstyrelse (SiS) och myndighetens anställda. Av den nu aktuella remissen framgår inte vilka ytterligare föreskrifter eller instruktioner på olika nivåer som finns beslutade eller är på väg att tas fram inom SiS, vilket gör det svårt att få en helhetsbild. Enligt Barnombudsmannen är det avgörande att det finns tydliga riktlinjer på området, och att dessa om möjligt ligger på föreskriftsnivå. Detta gäller såväl i fråga om exempelvis hur bedömningen av risk för skada vid genomförande av en åtgärd ska göras, personaltäthet och kompetens, som när det gäller möjligheten till toalettbesök. Barnombudsmannen har pratat med barn som vistas på SiS och en pojke berättar så här: *"Man måste ringa på klockan för att gå på toaletten. Fick vänta 3 timmar en gång på kvällen då personalen ville samla alla som bad om toa samtidigt, vilket slutade med att jag kissade i handfatet på rummet."* Det finns vidare vittnesmål om lång väntan också för att få hjälp med annat, till exempel huvudvärkstabletter. Barn beskriver även behov av att under kvälls- och nattetid ha någon att dela sina tankar med och finner trygghet i att inte behöva vara ensamma under dessa stunder.

Föredragande i ärendet har varit juristen Magdalena Wikstrand Danelius. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Erik Henriksson och chefsjuristen Tove Björnheden deltagit.

¹ [Avskildhet vid dygnsvilan. En delredovisning angående frågor om Statens institutionsstyrelses särskilda befogenheter - Barnombudsmannen](#) se även [Utökade befogenheter på särskilda ungdomshem och LVM-hem \(Ds 2023:20\) - Barnombudsmannen](#)

Juno Blom
Barnombudsman